

Luban – nová odrůda kmínu kořenného

Základní u nás pěstovanou kořeninovou plodinou je kmín kořený. Plochy se v praxi pohybují v rozmezí zhruba 2000 až 5000 ha, výnosy výrazně kolísají v rozmezí 0,3 až 1 t/ha. Podle údajů Českého statistického úřadu dosáhla sklizňová plocha v letech 2021 celkem 3183 ha s výnosem 0,83 t/ha, v roce 2022 pak 3516 ha s výnosem 0,64 t/ha a pro rok 2023 činí odhad sklizňové plochy podle sdružení Český kmín 2579 ha s výnosem 0,8 t/ha.

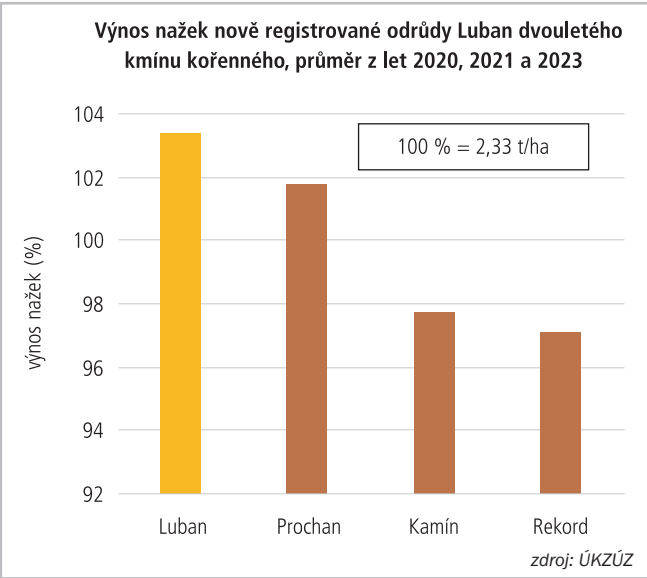
Na provozních plochách jsou pěstovány především tradiční dvouleté odrůdy kmínu domácího původu. Jejich zastoupení je odhadováno zhruba na 75 %. Kromě dvouletých odrůd se na zbývající ploše pěstuje domácí odrůda Aprim, která je ozimého růstového typu. Rovněž jsou registrovány dvě odrůdy jarního

kmínu, ale jejich rozšíření v praxi lze jen těžko odhadnout. Sortiment dvouletých odrůd rozšířila v letošním roce nová odrůda Luban, tu vyšlechtil Lubomír Šantrůček z Havlíčkova Brodu, který je současně udržovatelem této odrůdy. Nově registrovaná odrůda Luban byla zkoušena v letech 2020, 2021

Významné hospodářské vlastnosti registrovaných odrůd, výsledky z let 2020–2021 a 2023

Kategorie odrůd		Nově registrovaná		Hlavní			
	průměr (t/ha)	Luban	Prochan	Kamín	Rekord		
Rok registrace		2024	2019	1978	1990		
Výnos semene (%)	2,33	103	102	98	97		
Agronomická charakteristika							
Zralost (dny od Rekordu)		1	1	1	199		
Délka rostlin (cm)		98	101	99	97		
HTS (g)		2,47	2,66	2,58	2,51		
Kvalita semene v sušině							
Obsah silic (%)		3,87	3,97	4,17	4,33		
Obsah karvonu v silici (%)		60,4	60,9	59,6	59,2		
Obsah limonenu v silici (%)		37,2	36,6	37,8	38,4		

Vysvětlivky: 9 = nejlepší hodnota, příznivá vlastnost, 1 = nejhorší hodnota, nevyhovující vlastnost

a 2023. Jejím přínosem je vyšší výnos nažek. Luban je středně raná odrůda dvouletého typu určená k produkci semene pro potravinářské účely. Rostliny jsou středně vysoké. Odrůda je odolná proti

opadávání nažek a odolná k vyzimování. Výnos semene je vysoký. Hmotnost tisíce semen je středně vysoká. Obsah silic v semeni je středně vysoký až vysoký a podíl karvonu standardní.

V letošním roce rozšířila sortiment dvouletých odrůd kmínu nová odrůda Luban, kterou vyšlechtil Lubomír Šantrůček z Havlíčkova Brodu, ten je současně také jejím udržovatelem

Foto Tomáš Matějka

Více údajů o této nově registrované odrůdě a dalších registrovaných odrůdách kmínu kořenného bude k dispozici v novém vydání Seznamu doporučených odrůd řepky olejky a Přehledu odrůd dalších olej-

nin pro rok 2024. Tam bude také více informací o odrůdách olejnin.

Ing. Petr Zehnálek
Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský